

Temat: „CO ROBI SIĘ NA MĘTOWIE” – ANALIZA TEKSTU ŹRÓDŁOWEGO.

Cele lekcji:

- kształtowanie umiejętności czytania ze zrozumieniem, zadawania pytań badawczych, odnajdywania i interpretacji informacji ;
- kształtowanie umiejętności wyciągania wniosków i formułowania sądów historycznych.

Metody pracy:

Praca z konkretnym źródłem.

Przebieg lekcji:

Wstęp historyczny na temat sytuacji ludności polskiej i żydowskiej w czasie okupacji niemieckiej.

Nauczyciel rozdaje uczniom tekst.

List do władzy niemieckiej (*pisownia oryginalna*)

Panowie wy nie wiecie co robi się na mętowie. [...] Stanisław Grzesiak tszyma wiciniskiego tego co mieszka na głószczynie tego co chcecie go złapaci co zpszedal żydom karabin. Jan lawędorski zprzedajo żydom żywność. U michała czernica piła żydowska banda w borze narodenie całe noc i Przebywa do Tych czas. [...] elrzbietta Kowalczykowa tszyma rzyda mętoskiego wpiewnicy wtej chałópie z pułnocy. Proszę zrobici rewizie scisłu. Wchud do piewnicy jest koło pieca. Jan Dziachan zpszedal żydom karabin, były u niego były go i muwiły ty masz karabin a potem poszedł z nimi w pole i oddał jm w polu i on otszymuje tajne gazety, a simuklasz zawodu Władysław Jelemiski zpszedaje żydom żywnosici. a jego teściowa chwaliła się u sumsiada rżze żydówka mętoszka pszyszła do niej i dawała jm 40 kila rombanki żeby ją tszymaci i tszymają do tych Pur. Teowil malec simukluje rąbanką, mąko i kaszą i kiełbasą wywozi do lasu do band. Antoni Stachura te rzydy co były na mętoskich polach to on ich wywiuśł do chmieloskiego lasu dobrze mu Zapłaciły. [...] Ten list pisała osoba ze wsi menkowa, gminy zemborzyce.

List do władzy niemieckiej (*pisownia poprawiona*)

Panowie, Wy nie wiecie, co dzieje się w Mętowie. [...] Stanisław Grzesiak trzyma [w znaczeniu ukrywa] Wicińskiego, mieszkającego w Głuszczyźnie, tego którego chcecie złapać, który sprzedał Żydom karabin. Jan Lawędorski sprzedaje Żydom żywność. U Michała Czernica żydowska banda piła całą noc w Boże Narodzenie i tam dotychczas przebywa. [...] Elżbieta Kowalczykowa trzyma [ukrywa] Żyda z Mętowa w piwnicy w chałupie leżącej na północy [wsi]. Proszę zróbcie ściśłą rewizję. Wejście do piwnicy jest koło pieca. Jan Dziachan sprzedał Żydom karabin. [Żydzi] byli u niego, bili go i mówili: “ty masz karabin”, a potem [Jan Dziachan] poszedł z nimi w pole i tam im dał [karabin]. On otrzymuje [także] tajne gazety. Zajmujący się szmuglem wódki Władysław Jelemiski sprzedaje Żydom żywność. A jego teściowa chwaliła się sąsiadowi, że Żydówka z Mętowa przyszła do niej i dała im 40 kilogramów rąbanki [w zamian], żeby ją trzymali [ukrywali], i oni trzymają ją do tej pory. Teofil Malec szmugluje rąbanką, mąką, kaszą i kiełbasą, wywozi [je] do lasu do band. Antoni Stachura – Żydów, którzy byli [ukrywali się] na mętowskich polach, on wywiózł do

chmielowskiego lasu, dobrze mu [za to] zapłacili. [...] Ten list pisała osoba ze wsi Mętów, gminy Zemborzyce.

ŹRÓDŁO: ADAM PUŁAWSKI, HISTORIA JEDNEGO DONOSU. CO ROBIŁO SIĘ NA MĘTOWIE, "RZECZPOSPOLITA", 6–7 VII 2002.

Propozycja analizy źródła:

Uczniowie w odpowiedziach na pytania powinni posługiwać się jedynie wiedzą pochodzącą ze źródła z wyjątkiem pytania **5.**, które powinno być potraktowane **także** jako okazja do zastosowania wiedzy na temat relacji międzyludzkich płynącej z doświadczenia szerszego niż nauka szkolna.

1. Z jakiego rodzaju źródłem mamy do czynienia?
2. Kim jest autor listu? Podaj jak najdokładniejszą charakterystykę na podstawie tekstu.
3. Kim byli dla autora listu ludzie, których denuncjował (Polacy i Żydzi)? Wymień tych ludzi. Co można o nich powiedzieć na podstawie tekstu?
4. Wymień działania denuncjowanych opisane w liście (Polaków i Żydów)?
5. Czym kierował się autor listu? Jaka była jego motywacja? (jest to pytanie, na które nie ma dosłownej odpowiedzi w źródle)
6. Scharakteryzuj życie na wsi w czasie okupacji niemieckiej.
7. Jakie motywacje mieli Polacy pomagający Żydom?

Powyższe pytania są przykładowymi propozycjami, które można zastosować do tego tekstu.

Podsumowanie: Odnalezienie w pakiecie edukacyjnym dokumentów pokazujących stosunek polskiego państwa podziemnego do tego typu postaw.

Propozycja dodatkowa:

Uczniowie mogą samodzielnie poprawić oryginalny tekst listu zgodnie z zasadami polskiej ortografii.

MUZEUM
HISTORII
POLSKI

